

Förord

Jubileumskonferensen med anledning av utgivningen av volym 10 av *Kommunal Ekonomi och Politik* genomfördes som planerat i Göteborg den 23 mars. Vid konferensen presenterades publicerade artiklar i tidskriften och aktuella resultat från pågående projekt av forskare som medverkat i tidskriften. Dagen blev precis den exposé över forskningen inom ämnesområdet som vi hade hoppats på. Den överträffade våra högt ställda förväntningar. Intressanta projekt och resultat redovisades och tydligt visades vilket viktigt och spännande område som studier av den offentliga förvaltningens strävanden efter demokrati- och effektivitetsutveckling är. Föredragningar av inbjudna publicerade författare kryddades med en inledning där alternativa framtider och tänkbara utvecklingslinjer rörande styrning och ledning av den offentliga sektorn beskrevs och en avslutning där fokus var på kommunreformer i de nordiska länderna. För oss som arbetar med tidskriften innebar konferensen en belysning av betydelsen av en tidskrift av *Kommunal Ekonomi och Politik*s slag. Konferensen gav mycket inspiration för att fortsätta att bedöma och publicera forskningsresultat och administrera och utveckla tidskriften.

I detta nummer publiceras tre artiklar vilket innebär att hundra artiklar publicerats i och med denna utgåva, också det något att fira. Den första artikeln är ett bidrag från Guy Peters som baseras på inledningsanförandet vid konferensen och följaktligen behandlar alternativa framtider för offentlig förvaltning. Den bästa förutsägelsen är, inleder författaren med, att det kommer att se ut ungefär som idag. Trots alla reformer och omvärldsförändringar under decennier så är strukturer och processer anmärkningsvärt stabila. En sådan förutsägelse är emellertid allt för enkel menar författaren. Det händer saker och ting i förvaltningens omvärld som innebär förändring. Författaren identifierar två parallella utvecklingskrafter. En kraft som innebär en maktförskjutning nedåt i organisation och ut till medborgare och en kraft som innebär en centralisering i syfte att åstadkomma utvecklad styrning och kontroll till grund för samordning och strategisk förändring. Dessa två trender som till synes är motstridiga behandlas i Peters artikel. Resonemang förs om dess orsaker, innebörder och om huruvida de kanske är förenliga trots allt.

Den andra artikeln i denna utgåva fångar en av de företeelser som Peters behandlar nämligen mötet mellan politiker och medborgare som ett led i att fånga uppfattningar om verksamheten. Artikeln är författad av Siv Bäck-Pettersson och Evelyn Hermansson. De inleder med att framföra att olika verkligheter konfronteras vid sådana möten och erfarenheten är att någon kontakt sällan skapas. En förklaring till detta är enligt författarna att grupperna har olika utgångspunkter och föreställningar om vad som ska komma ut av mötet och därav följer att dialog inte etableras. Samtidigt gäller att en dialog är ett viktigt sätt för medborgare att påverka verksamhetsutvecklingen. Dialog som metod konstaterar författarna efter genomgång av litteratur stöds av såväl politiker som forskare. I syfte att få kunskap om medborgaruppfattningar avseende olika frågor inom hälso- och sjukvården har en hälso- och sjukvårdsnämnd inom Västra Götalandsregionen prövat en ny form med möten med medborgare. Ett projekt initierades och ett antal möten genomfördes där en successiv fördjupning skedde i samtalen om hälso- och sjukvårdens förutsättningar och utveckling. I artikeln redovisas en utvärdering av det genomförda projektet baserat på deltagande observation och intervjuer med medborgare och politiker. Projektet blev en framgång i den meningen att kommunikation etablerades och medborgardialogen är, menar författarna, ett viktigt komplement till traditionella möten mellan olika aktörer inom hälso- och sjukvården.

Den tredje artikeln är författad av Sten Jönsson. Även detta bidrag baseras på en föredragning i samband med jubileumskonferensen. I mitten av 1970-talet startade Sten Jönsson en forskningssatsning vid företagsekonomiska institutionen vid Göteborgs universitet. Ett forskningsprogram som behandlade samordning mellan planeringstyper i kommuner och landsting utvecklades och var inledningen på en omfattande kommunalekonomisk forskning. En tillbakablick inleder artikeln där strävandena att upprätthålla kontroll och utveckla organisation och verksamhet belyses. Beskrivningen avser Göteborgs stad och spänner från satsningen på flerårsplanering och utveckling av rambudgeteringen via införandet av stadsdelsnämnder till dagens situation som präglas av praktisk hantering av kommunala frågor. Ett skifte har skett enligt författaren från det rena förnuftet till det praktiska och i artikeln redovisas argument och konsekvenser av detta skifte. En central roll i övergången spelar den resursfördelningsmodell som tillämpas i Göteborgs stad som har rationella inslag men också är praktisk till sin natur. Efter en behandling av fenomenen förnuft och rättvisa återvänder författaren i avslutningen av artikeln till resursfördelningsmodellen och dess betydelse för styrning och utveckling av staden. Jönsson ser också en tillämpning av modellen som lämplig lösning för att hantera utmaningen att styra en flernivådemokrati.

Sist i denna utgåva av tidskriften återfinns en recension av en nyutkommen bok om förändring och ledarskap.

Med förhoppning om en givande läsning och trevlig sommar.

Riörn Brorström och Henry Bäck